

Nr B 269

Av herr *Petterson* i Degerfors m. fl., i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr B 46, med förslag till hälsovårdsstadga.*

Enligt den nu gällande hälsovårdsstadgan den 19 juni 1919 skall i varje stad finnas en eller flera tillsyningsmän för den allmänna hälsovården. För landskommuns del gäller att en eller flera tillsyningsmän för den allmänna hälsovården får antagas, om hälsovårdsnämnden prövar sådant vara av behovet påkallat och medel därtill är anslagna.

I den framlagda propositionen föreslås nu en principiell skyldighet för varje kommun att till hälsovårdsnämnds biträde anställa en eller flera hälsovårdsinspektörer. Vidare har intagits vissa kompetensbestämmelser om hälsovårdsinspektör.

Mot det föreslagna stadgandet torde kunna resas ett flertal invändningar från kommunalt håll. Utvecklingen inom kommunerna synes utan tvekan numera ha lett till att tillvaron av dylika tvångsbestämmelser är föga påkallad. Någon anledning att befara att kommunerna skulle underlåta att fullgöra dem åvilande förpliktelser synes lika litet föreligga inom hälsovårdens område som på andra håll. Allmänt bekant är att inte minst inom hälsovården en betydande standardhöjning skett under årens lopp och att kommunerna i många avseenden gått i spetsen för olika åtgärder inom omgivningshygien. Man behöver endast peka på de kommunala insatserna inom vatten- och avloppsväsendet. Det är därför ställt utom allt tvivel att man även i fortsättningen inom kommunerna kommer att inom ramen för tillgängliga resurser fullfölja dessa strävanden.

Vid de reformer som föreslagits inom andra avsnitt av den specialreglerade förvaltningen har den allmänna tendensen varit att avskaffa föreskrifter om hur kommunerna skall fullgöra vissa uppgifter. Man har ansett det olämpligt att binda kommunerna vid vissa bestämda verksamhetsformer och på så sätt försvåra kommunernas möjligheter att få en lämplig och ändamålsenlig organisation av förvaltningen.

Dessa synpunkter har bl. a. legat till grund för det förslag till byggnadsnämndernas organisation som framlagts av 1951 års byggnadsutredning. Sålunda framhåller byggnadsutredningen i sitt betänkande, att det i princip bör anses vara kommunernas ensak att själva ordna detaljerna i sin förvaltningsapparat. Förhållandena på skilda orter har av utredningen befunnits vara så olika att de knappast kan regleras genom bestämmelser för riket i dess helhet. Dessa allmänna principiella riktlinjer har lett till att utredningen visserligen ansett det lämpligt att låta önskemålet om tillgång till expertis för byggnadsnämnderna komma till uttryck i blivande byggnadsstadga. Ut-

redningen fann det emellertid varken behövt eller lämpligt att föreslå någon bestämmelse som gjorde det till en ovillkorlig skyldighet för kommunerna att tillhandahålla sådan personal. Dylika mot kommunerna riktade tvångsbestämmelser ansåg byggnadsutredningen representera en förlegad uppfattning.

Dessa av byggnadsutredningen anförda synpunkter synes enligt vår mening i allt väsentligt även äga tillämpning beträffande frågan om den personal som skall ställas till hälsovårdsnämndernas förfogande. Såväl Stadsförbundet som Landskommunernas förbund har också nyligen i sina yttranden över kommittébetänkandet angående hälsovård och öppen sjukvård i landstingsområdena gjort erinringar mot kommitténs uttalande att i ny hälsovårdsstadga borde införas tvingande bestämmelser om anställande av hälsovårdsinspektörer i alla kommuner.

När man nu vidtagit den viktiga principiella ändringen, att den nya hälsovårdsstadgan skall gälla för alla kommuner oavsett kommunformen är detta ett riktigt steg. Det hade då enligt vår mening varit lämpligare att generellt slopa det nu för stadskommunerna föreliggande tvånget att anställa särskilda hälsovårdstjänstemän än att utsträcka detta tvång jämväl till landskommunerna. Skulle någon enstaka kommun brista i fullgörandet av sina åligganden inom hälsovården kan ju länsstyrelsen ingripa med stöd av sina allmänna befogenheter enligt hälsovårdsstadgan och på detta sätt åstadkomma rättelse. De dispensbestämmelser, som föreslagits beträffande hälsovårdsinspektörerna, är enligt vår mening mindre lyckligt utformade och torde kunna befaras leda till ett onödigt administrativt krångel för såväl länsstyrelserna som kommunerna.

Ej heller anser vi det vara påkallat med särskilda bestämmelser i hälsovårdsstadgan om hälsovårdsinspektörs kompetens. Även sådana föreskrifter synes enligt vår åsikt vara ägnade att på ett olyckligt sätt binda den kommunala handlingsfriheten. Kommunerna bör således kunna, här liksom inom andra verksamhetsgrenar, få själva avgöra frågan om personalens kompetens.

Under återopande av vad nu anförts får vi därför hemställa,

att riksdagen i sitt yttrande över förslaget till hälsovårdsstadga måtte förorda att bestämmelserna i 14 § skall utgå.

Stockholm den 18 november 1958

<i>Göran Petterson</i> i Degerfors	<i>Thure Andersson</i> i Ronneby	<i>Eric W. Johanson</i> Västervik
<i>Sven Persson</i> Appuna	<i>Manne Ståhl</i>	<i>R. Lassinantti</i>
<i>Harald Almgren</i>	<i>Tore Bengtsson</i>	<i>John Lundberg</i>
<i>Gunbjörg Thunvall</i>	<i>Henning Gustafsson</i> Skellefteå	<i>Karl-Gust. Andersson</i>